

KURJER LITEWSKI

w WILNIE dnia 20. Listopada V. S. ROKU 1807.

WILNO d. 20 listopada. Reskrypt J. J. Mości do Generała infanterji Litewskiego Gubernatora wojennego Rzymskiego Korsakowa, W ustawie dla żydów zrobionej d. 9 grudnia r. 1804 między innemi postanowiono, ażeby po upłynionych trzech latach, od r. 1808 żaden z nich po wsiach i osadach nie mieszkał. W przeciągu terminu trzyletniego rozmaite okoliczności z wojną dokończoną zprzężone zatrudniły uskutecznienie tego zamiaru. Gdy o tём przyszły do nas od miejscowych rządców doniesienia, i proźby podane od wielu gromad żydowskich, uznaliśmy rzecz potrzebną, zwołać Deputatów w tych Guberniach gdzie żydzi mieszkają, i przez Gubernatorów cywilnych zasięgnąć u nich najdokładniejsze objaśnienie, iakimi sposobami doprowadzona być może do zupełnego skutku o żydach ustawa, ile podobno iak nayprędzej. W objaśnieniach żądanych, które od nich przyszły, przełożono między innemi, że obywatele Gubernii granicznych, gdzie żydów jest najwięcej, zatrudnieni przez czas cały odbywaniem powinności wielorakich i nadzwyczajnych, nie mogli zrobić żadnego urządzenia względem przeniesienia tych ludzi na siedliska nowe w terminie wyznaczonym; dla tychże okoliczności żydzi sami po większej części bardzo ubodzy opłacając podatek podwoyny, przy podwyższonej cenie chleba i drugich potrzeb, odbywając także powinności wielorakie z wojny wynikłe, nie mogli przedsięwziąć skutecznych środków do wynalezienia gruntów, założenia fabryk, i wyniesienia się zupełnego ze wsi i osad. Te przyczyny przekładając deputaci gromad żydowskich prosili, ażeby przeniesienie ich odłożone było do lat kilku, nadto jeszcze w różnych artykułach powszechnej ustawy dla żydów odmianę zrobiono.

Roztrząsnawszy te przełożenia i opinie Gubernatorów cywilnych znajdujemy. 1. Iż okoliczności z wojną połączone mogły w niektórych Guberniach istotnie zatrudnić i zastanowić przeniesienie żydów na siedliska nowe w przeciągu terminu ustawą naznaczonego. 2. Lecz te przeszkody teraz po skończonej wojnie mogą być usunięte na przyszłość, za pomocą stopniowego i dogodniejszego urządzenia o przeniesieniu żydów, nie odmieniając ogólnej ustawy, której wykonanie uznano koniecznym potrzebnym dla pożytku obywateli tych Gubernii, i dla własnego dobra narodu żydowskiego. Z tych względów uznaliśmy za rzecz potrzebną zrobić to nariadenie, zostawiając ustawę dawniejszą o żydach w zupełnej mocy, iedynie dla łatwiejszego wykonania onej, nadgradzając przewłokę z

wojny wynikłą, ażeby przeniesienie żydów na nowe siedliska zaczęte w przeznaczonym terminie, bez najmniejszej zwłoki i folgi do skutku było doprowadzone; i przeto stanowimy.

1. Przeprowadzenie żydów ze wsi i osad zaczynając nieodmieńnie od czasu naznaczonego w ogólnej ustawie, dokonywać pod szczególnym dozorem i odpowiedzialnością Gubernatorów wojennych i cywilnych, według następującego pravidła. W roku pierwszym to jest 1808 przeprowadzić ich część najmniey trzecią; w roku drugim 1809 przenieść jeszcze część równą; w roku trzecim 1810 część ostatnią, tak żeby po wsiach i osadach nic nie zostało.

2. Uskuteczniając to urządzenie naczelnicy Gubernii po uczynionej rewizji żydów, która już wszędy powinna być skończona według 30 i 31 artykułu ogólnych ustaw, w każdej Gubernii za pomocą Gubernskich i Powiatowych Marszałków, powinni wyznaczyć, którzy żydzi w roku pierwszym przenosić się mają w części trzeciej ze wsi i osad na siedliska nowe.

3. To wyznaczenie ma być skończone w 2 pierwszych miesiącach następującego roku, a lista żydów do przeprowadzenia wyznaczonych na końcu lutego ma być przesłana Ministrowi wewnętrznych interesów.

4. W tём wyznaczaniu naczelnicy Gubernii mieć będą za pravidło: ażeby żydzi mający domy w miastach i miasteczkach, po wsiach, osadach, i na gościńcach doczesne tylko mieszkanie, bawiący się przemysłem i sprzedażą wódki, nayprzod byli z tych miejsc wyprowadzeni. Przeto trzeba wyznaczać na przeprowadzenie żydów z takiego majątku, gdzie ich jest najwięcej, mianowicie w których więcej mają karczem i szynków, ażeby co rok część trzecia tych domów, a w roku trzecim wszystkie karczmy i szynki koniecznie przez żydów przestały być trzymane. W którym zaś majątku znajduje się karczma tylko iedna, z niej żydzi wyprowadzeni być powinni w drugim albo trzecim roku dla porównania z drugimi, według uwagi na miejsce. Po wsiach do różnych obywateli należących gdzie być mogą różne karczmy żydowskie, żydów trzeba wyprowadzić wszystkich w iednym czasie, ażeby iednemu obywatelowi nie stała się krzywda.

5 Od początku r. 1808 nie wolno przyimować żydów na trzymanie karczem i szynków po wsiach i osadach; po wyprowadzeniu z tych gdzie dotąd mieszkali, nie godzi się znowu wprowadzać. Już zaś rzecz jest widoczna że od woli obywateli i wsi zależy przyiąć do kar-

czem innych arendarzów, iakoteż nowe stawić wyłączaiać iednak żydów od utrzymywania onych.

6. Żydzi do przeprowadzenia w roku pierwszym wyznaczeni, po upłynionym terminie pod żadnym pozorem cierpieni być nie mogą we wsiach i osadach; oni i obywatele dozwalaiący mieszkania, naczelnicy tego dopuszczaiący, ulegną sztrofom i winom na ten przypadek przepisany w artykule 35 i dalszych ogólney ustawy. To samo rozumieć trzeba o przeprowadzeniu w drugim i trzecim roku.

7. Zachowuiąc te środki surowe w przeniesieniu żydów, ażeby razem wynaleść i ieszcze bardziey zapewnić sposoby do ich przeprowadzenia w ustawie przepisane; w kaźdey Gubernii gdzie żydzi mieszkaią, natychmiast trzeba pod prezydentą Gubernatorów cywilnych postanowić osobne Komitety, których powinnością będzie obierać środki potrzebne, ażeby przeprowadzenie to przyszło do skutku bez najmniejszey folgi i przewłoki.

8. Tego Komitetu członki będą wybrane ze Szlachty zasługuiących na szczególne zaufanie za naszym potwierdzeniem.

9. Gdy iuż część trzecia żydów na przeprowadzenie w roku pierwszym będzie wyznaczona, Gubernatorowie cywilni Komitetom podadzą listę ogólną przenoszących się żydów, i szczególną wiadomość o tych którzy dla ubóstwa kosztem własnym nie mogą umieścić się w miastach i miasteczkach.

10. Komitety przeyrzawszy listę szukać będą sposobów do osadzenia onych iakie ze względów miejscowych uznaią dogodniejszymi. Przeto Komitety przełożą Kahałom ażeby zrobiły pieniężną składkę na wsparcie przenaszaiających się żydów. Zachęcać będą obywatelów, ażeby według brzmienia ustawy ogólney zakładali żydowskie kolonie na gruntach swoich, i zaprowadzali rękodzieła. Szukać będą pomocy, iaka w tey mierze potrzebna być może od rządu. Zachęcać będą żydów miiących kapitały, ażeby zakładali fabryki, czyniać przełożenie względem potrzebney zapomogi. Naostatek Komitety uczynią wczesne przełożenie o tych żydach, dla umieszczenia których nie znajdzie się miejsce w Guberniach tamteyszych, i którzy według artykułu 17 ustawy ogólney miią być przeniesieni do Gubernii Noworossyjskich, Astrachańskiey, i Kaukazkiey, ażeby według artykułu 18 dana im była pomoc w pożyczce na ich osadę, i to ich przeniesienie mogło być skuteczne w zamierzonym czasie.

11. Przy tém szczególném urządzeniu przeniesienia żydów na siedlisko nowe, inne wszystkie prawidła w ogólney ustawie przepisane bez żadney folgi, wszędzie miią być wykonane pod niechybną odpowiedzialnością naczelników Gubernii. WP. nie omieszkasz w Guberniach Litewskich uczynić rozporządzenie, ażeby te prawidła wiernie były zachowane. w S. Petersburgu d. 19 października r. 1807. ALEXANDER.

Kontrasygnował Graf Wiktor Koczubey.

LONDYN d. 23 października. Korweta do eskadry Admirała Murray należąca przyniosła do Portsmouth wielu ranionych Officerów; narzekaią wszyscy na G. Whitelocke, temu przypisuiąc klęskę w Buenos Ayres poniesioną, i haniebną kapitulacyą; choroby zagaściły się w obozach iego tak dalece, że ranieni prawie do iednego umarli; zdrowi osłabiali wytrzymać nie mogąc niezwykłego upału.

Amerykańskie pisma donoszą, że RPta w r. 1807 dochodu miała 14 mill. 500 t. dollarów, kaźdy po 5 franków i ćwierć; to iest 500 t. za grunta przedane kolonistom, 13 mill. z cła od towarów do kraiu wprowadzonych, million z funduszu śródziemnym zwanego. Podatków żadnych nie płacą Amerykanie; cła od produktów wysłanych za granicę nie znaią; składki w prowincyach czynione na domową potrzebę nie wchodzą do rachunku; wydatek roczny czyni 11 mill. 400 t. z tych 900 t. na flotę, 200 na interessa zagraniczne, reszta na arsenały, porty, milicyą, i zniesienie długów publicznych; tych iuż opłacono 24 mill. zostaje do opłacenia 67 mill. na wojnę rewolucyjną zaciągnionych.

Na iednym z teatrów naszych zdarzył się przypadek okropny; parter był napelniony; kilkunastu młodzieńców zapewne nie trzeźwych zpoźniwszy się cokolwiek, wdarło się gwałtem; ci od spokojnych spektatorów pogardzeni bitwę zaczęli między sobą; co widząc ktoś z loży zawołał, bitwa; iecz ponieważ to słowo w ięzyku Angielskim podobne iest do innego które oznacza ogień, zdało się przytomnym, że słyszą przestrożę o wszczętym pożarze; powstało srogie zamieszanie, w którym 18 osob zostało uduszonych, 30 iest ciężko ranionych.

Merry poseł Angielski ofiarował Królowi. czowi Duńskiemu zwrócenie floty zabranej w Coppenhadze we 3 lata po wojnie z Francją zakończoney, i gwarancyą wszystkich dzierżaw Europeyskich, lub nadgrode słuszną w drugich częściach świata, iesliby tu stracił cokolwiek Krystyan 7; Dania zaś miała być oboiętną, i Brytannii W. postąpić wyspę małą Helgoland potrzebną do zamknięcia lub otwarcia Sundu; tych ofiar nie przyioł następca tronu. Zgadnąć trudno czyli tenże poseł szczęśliwszy będzie z Królem Szwedzkim, którego w przymierzu Angielskiem zatrzymać i utwierdzić usiłuje; to pewna że posiłków żadnych nie zostawili Gustawowi Adolfowi Gambier i Catchart.

Regent Portugalski chciał koniecznie opuścić Lisbonę, zprzeciwiło się takiemu zamiarowi pospółstwo; podali swoje uwagi Duchowni, naganiaiać głośno postępek grożący zgubą narodowi; dziś rzecz wątpliwa co rząd postanowi, iechać do Brezylji, czyliteż zprzymierzyć się z Napoleonem. Francuzkie pisma oświadczyły, że założenie państwa nowego w Ameryce południowej nie ustrasza Napoleona; równie iak założenie RPtey w Ameryce północney nie było Francuzom szkodliwe.

Kapitan okrętu Jason, od eskadry Admirała

Berkeley zbliżył się do Amerykańskiego brzegu, chcąc dostać wodę i żywność; postrzegłszy to mieszkańcy zawołali: do nas dzieci, wolność! iścieście na wolnej ziemi. Natychmiast matkowie na brzeg występują i łączą się z niem, chociaż Kapitan ognia daniem groził. Więc powraca do okrętu; tam nowy rozruch; pozostali matkowie uwiadomieni o wszystkim zamykają Oficjerów, i gotują się lądować. Zapobiegła nieszczęściu dziwna przytomność umysłu Kapitana, który na głębiny ustąpiwszy 45 rokoszanów oddał do sądu wojskowego.

Człowiek nie należący do Ministeryalnej strony anieź do Oppozycji w pismach publicznych umieścił swój list do X. Gallii. Wiem powiada, że podobne odezwy czynić zwykły wrazenie na sercu następcy tronu; przeto umyśliłem jego uwagę zastanowić nad okolicznościami teraźniejszymi. Czas jest przebudzić się z letargu, i pracować na ziednanie szacunku Anglików. Zepsucie obyczajów w osobach prywatnych im jest szkodliwe, w osobach rządowych zgubę przynosi krajowi. Nigdy Brytannia W. w stanie opłakanym nie była. Powaga Monarchii, wpływ do Mocarstw Europejskich upadły; niesprawiedliwe postępy, bojaźliwe rady klęskę przyspieszyły. Nieuchronna potrzeba narodów lądowe przeciw nam połączyła, zbrodnia, nierozum, obłuda, tyranja górę wzięły w radach naszych; tu źródło upadku strasznego. W takim niebezpieczeństwie naród zwraca oko do następcy tronu; czas żeby pokazał czułość swoją nad nieszczęściem jego, znajomość Angielskiej konstytucji, ochotę obywatelską wyrwania kraju z przemocy dwóch facyi przeciwnych które tron opasując na przemianę złą radą obłąkały Króla, i rządu najgorszego przykład utworzyły.

Któryż z Parów naszych tyle stracić może jak następcę tronu? Który Senator może dzieł niey odezwać się do patriotyzmu Angielskiego? Czas już przemówić w Parlamencie; ten postępek uczyni honor charakterowi X. Gallii, zrobi wrazenie zbawienne na umysłach przyszłych poddanych jego, zatrze pamięć krytyki przeszłej i nagany, Król przywiązując się do jednej z facyi; dwojących naród swój błędzi, będzie oszukany, i niesprawiedliwy, ustępuje Ministrom część większą powagi tronu, odstępuje zdania własnego, za cudzem idzie niebacznym, widzi wszystko w niewiernym zwierciadle; a chociaż dobry osobie i cnotliwy, niesłusznym staie się dla obcych i swego narodu. Minister lub faworyt frymarczący interessami publicznymi, jak Lord Liverpoolcyec L. Hawkesbury, dzieło narodowe nakręcający na zyski osobiste, rozdający urzędy dla względów szczególnych, bardziej zniszczy naród, niżeli miecz zwycięzki nieprzyjaciół. Tacy dziś otaczają oycę X. Gallii; Synowi przystoi na ich czele położyć wieczną pieczęć hańby, obrzydzienia, i niesławy.

Jeżeli następcę tronu chce koniec oycówskich rządów mieć wolnym od klęsk strasli-

wych, a dla siebie drogę mieć do korony kwiecień usłaną, niech co rychley powstaie na Ministrów obmierzłych światu, niech mówi głośno przeciw podeptaniu konstytucji, niech potępi wyprawę Coppenhagską, która na wiek imię Anglików splamiła. Nie domyślą się nigdy Ministrowie, że w tém zbłądzili; zaślepią ich miłość własną; zasiadający w Parlamentowych izbach przyjaciele, i stronnicy nie powiedzą prawdy; prowadzą naród do zguby, i nie postrzegają się aż zginie w przepaściach. Cnota dziś jest przedmiotem żartu i urągania; honor narodowy za igraszkę poczytano.

MADRID d. 20 października. Ambascador Francuzki Beauharnois donosząc Królowi Katolickiemu o zaślubieniu Hieronima Króla Westfalskiego z Katarzyną Królowną Wurtembergską, winshawał razem imieniem Napoleona, że wojska Hiszpańskie pod G. Liniers odniosły zwycięstwo znakomite nad Anglikami w Buenos Ayres. Armia G. Junot postępuje do granic Portugalskich małemi dywizjami, z których żadna nie liczy nad głów 1500, ażeby snadź przechodząc prowincje nasze nie doznała niedostatku żywności. Garnizon Madrycki z 5 t. żołnierza złożony ruszył do Extremadury; za nim pociągnęły gwardye. Gubernator Gallicyji zgromadził dywizją pod Tuy, Gubernator Andaluzji drugą nad brzegiem rzeki Guadalquivir; naostatek G. kommanderujący obozem S. Rocha zmocnił swoje okopy, ażeby Anglicy w Gibraltarze będący nie czynili przeszkody wyprawie. Co się dzieie w Lisbonie tajemnica; poseł Hiszpański i Francuzki zastanowiwszy się w Badaioz czekaia, co Regent postanowi; jest nadzieia, iż złączy się z nieprzyjaciółmi Angielskimi, lecz na propozycją, ażeby wojska nasze do Lisbony nie wkroczały nie pozwolono; chcemy koniecznie zamknąć porty całej Enropy panom Oceanu. Po oddaleniu się Admirala Purwis do brzegów Portugalskich flotta Francuzko Hiszpańska z Cadix nie wyszła; postanowiono albowiem morskiej potęgi dwóch narodów nie wystawiać na niebezpieczne przypadki do pewnego czasu.

HAGA d. 5 listopada. Dni ostatnich października mieliśmy jeszcze burzę straszną, która szkody wielkie uczyniła na lądzie i morzu. Między okrętami zginionemi liczy się Angielski przewozowy; ten powracając z Coppenhagi, gdy płynął niedaleko Hollenderskich brzegów, tak nieszczęśliwie uderzył o drugi statek że straciwszy maszty, w budowlu swojej osłabiony daley iść nie mógł, i na piaskach osiadł. Uwiadomiony o tém wojenny Minister kazał śpieszyć na ratunek dywizji huzarów i grenadyerów brzegu strzegącej, która z trudnością tonących wyprowadziła na ląd; było zaś Oficjerów 9, unterofficjerów 21, 199 żołnierzy, kobiet i dzieci 26, wszyscy należeli do Hannowerskiego legionu; ienców na bezpieczne miejsce, statek podniesiony odesłano do Texel.

PARYZ d. 3 listopada. Ambascador Rosyjski Graf Tolstoy przybył do naszej stolicy.

Ambassador Ottomański Porty Muhib Effendy miał audyencyą u Napoleona, podczas której złożył nowe listy wierzytelne od Mustafy 4; prezentowany przez Wice Elektora Talleyrand. Król Westfalski w tych dniach ma wyjechać do Stuttgardu. Dotąd z niektórych portów Francuzkich, z Morlaix nayeściej, posyłano do Anglii okręta pod białą flagą dla zamiany jeńców, i innych okoliczności wynikłych z wojny; teraz Minister morski zalecił, ażeby komunikacyi żadney nie utrzymywano z nieprzyjacielem narodów lądowych.

Zastępujący miejsce oycowskie w ministerjum duchownych interessów Portalis pisał listy okolny do wszystkich całej Francyi Biskupów donosząc, że Napoleon przez wzgląd na teraźniejsze ubóstwo Seminaryów dyecezalnych, przy każdem z nich funduje na wieczne czasy burs kilka; wszystkich ogółem w narodzie 2400 płatnych ze skarbu publicznego, ażeby odtąd Biskupi mniej byli troskliwemi o edukacyą młodzieży sposobiącej się do posług duchownych. Tenże Monarcha do liczby 24 t. kościołów sukursalnych przydać kazał 6 t. i wyposażyć przyzwolone odebrawszy doniesienie, iż dawniej pozwolone nie wystarczały. Takie są, przydał Minister, pierwsze owoce przywróconego pokoju.

Cokolwiek postanowi Regent, oddali się do Brezylji, czyli też obierze wojnę z Anglikami, w każdym przypadku Francuzkie i Hiszpańskie woyska wkroczą do Portugallji. Kray ten ma 1740 mil kwadratowych, mieszkańców 3 milliony, dochodu rocznego 38 mill. złot. ryńs. piechoty regularney 24 t. jazdy 4 t. artylleryi 3 t. 43 półki milicyi, nie licząc 10 t. żołnierza utrzymywanego w Brezylji. Lisbona domów ma 24 t. mieszkańców więcej 200 t. miasto nakształt amfiteatru położone nad rzeką Tagus, której brzegi licznymi batteryami osadzone trudny przystęp dają, od strony lądowej żadnych prawie twierdz niema. Kray cały iest okryty winnicami, drzewem oliwném, cytrynowém, pomarańczowém; od czasów iednak Ministra Pombała znać zaczął uprawę roli; rękodzieł zgola żadnych, wszystko Anglicy dostarczają.

RIEL d. 10 listopada. Królewicz Fryderyk bawił nie długo w Odensee, opuściwszy Fionię przeszedł do Selandyi, i d. 7 stanął w Coppenhadze; uprzedziły następcę tronu i za nim posłły liczne półki woysk Duńskich; długie i ciemne nocy ułatwiły przeprawę, której nieprzyjacieli w Belcie krążący zatrudnić nie mogli. Tym sposobem przeysć miało ku stolicy 20 t. Duńczyków, i 30 t. Francuzów, gdyby Angielskie woyska w niey zostały; lecz Gambier i Catchart niebezpieczeństwo przewidzieli; te okoliczności iedynie przypisać trzeba ustąpieniu ich w zamierzonym czasie. Co teraz czynić będzie Dania? Werftów naprawa, zgromadzenie materyałów okrętowych wiele czasu potrzebuje; więc rząd zatrudnia się zachęcaniem obywateli, ażeby korsarskie statki uzbraiali, myśli o skute-

czniejszém niż dawniej zamknięciu Sandu, szuka własności Angielskiej po wszystkich prowincjach, ażeby szkodę poniesioną sobie nadgrodzić. Marszałek Bernadotte ma wkroczyć z Hamburga do Danii, iak tylko przyjdzie z Paryża ratyfikacya traktatu podpisanego w Rendsburgu, którą ma przynieść Voght konsyliarz Królewski.

BERLIN d. 14 listopada. Król w Memlu dał wyrok względem przyjmowania w opłacie papierów skarbowych. Woyska Pruskie dziś liczą głów 25 t. złożone z garnizonów Silberberga, Colberga, korpusu G. Blucher i Lestocq; pomnożone być nie mają dopóki Francuzi nie ustąpią z kraju, co chcąc przyspieszyć Monarcha, na wypłacenie zaległych kontrybucyi chce poświęcić koronne klejnoty. Korpus G. Blucher w okolicach Colberga rozłożony, nie mógł otrzymać pozwolenia, żeby wygodniejszy obrał stanowiska, X. August syn X. Pruskiego Ferdynanda d. 11 powrócił z Francuzkiej niewoli do naszej stolicy. Nowy Minister Stein wielki odmiany czynić zaczął w administracyi.

Marszałek Davoust obchodząc doroczną pamiątkę zwycięstwa odniesionego pod Jena; Rycerze, mówił do zgromadzonych Officerów korpusu swego, przed rokiem o tey godzinie Generałowie byliśmy kontenci z żołnierzy naszych, ci nawzajem z wodzów swoich, wszyscy pełni nadziei, że nas Monarcha pochwali. Jakoż Napoleon stanowszy w stolicy pokonanego nieprzyjaciela, d. 14 po zapowiedzianej wojnie zgromadził korpus 3 i wyrzekł; chciałem wszystkich was tu widzieć, ażebym oświadczył każdemu naywyższe ukontentowanie za waleczność okazaną w d. 14 października. Straciłem wielu rycerskich mężów, żałuję iak własnych synów, lecz umarli za oyczyznę, polegli na polu chwały, iak żołnierzom przystało. W okoliczności nayważniejszej uczyniliście dla mnie przysługę naywiększą. Widzicie dziś sami, iakie owoce dało zwycięstwo, w którym taką część mając korpus 3, do wdzięczności nieśmiertelnej i dobrodzieystw moich nabył prawo.

Te są słowa Napoleona; żebyście się stali godnemi tey pochwały musieliście żołnierze przyjąć obowiązek, być dla Monarchy waszego, czém niegdy był legion 10 dla Juliusza Cezara. Ten zawsze nie lękliwy, nie naganny, waleczny w zdarzeniach naygorszych i nayniebezpieczniejszych, znosił trud, niewygodę, niedostatek bez szemrania. Rzymian Imperator zostawiał śmiało ów niezwyciężony legion pośród narodów zprzymierzonych, w tey pewności że mu ziedna ich miłość, i doskonałe karność przykład ukaże.

Gdybym nie był wodzem waszym, godziłoby mi się tu uczynić porównanie; lecz przestań u tey przestrodze, ażebyście nic nie omieszkali, cokolwiek korpus 3 może uczynić naypodobniejszym owemu Cezara legionowi, który za wzór naśladowania godny obierając zawsze godni będziemy względów Napoleona.